

Uitvoeringsprogramma regio Gooi en Vechtstreek 2022-2026 Fysiek domein

Inventarisatie regionale opgaven tbv PFHO juli 2022

Inhoud

Inleiding	2
Gemeentelijke opgaven in een tijdperk van transities	2
Programma Ruimte en Mobiliteit	4
Afstemming ruimtelijke ontwikkeling	4
Gebiedsgerichte aanpak	5
Bereikbaar Gooi en Vechtstreek	6
Behoud van een divers landschap van hoge kwaliteit	9
Klimaatbestendige gemeenten	9
Programma Bouwen en Wonen	12
Programma Milieu en Duurzaamheid	14
Energietransitie	14
Groene en gezonde gemeenten	16
Circulaire economie	16
Programma Economie en Innovatie	18
Ruimte voor werkgelegenheid	18
Inzet op de economie van de toekomst	19

Inleiding

In de Regionale samenwerkingsagenda (RSA) leggen de gemeenteraden van Gooi en Vechtstreek vast op welke regionale opgaven zij gezamenlijk willen sturen in deze raadsperiode. Streven is de RSA medio 2023 vast te stellen. De portefeuillehoudersoverleggen stellen daarnaast een bestuurlijk uitvoeringsprogramma op; een agenda voor de bestuurlijke samenwerking op de schaal van de regio waarin de opgaven worden vertaald naar een handelingsperspectief. We beschrijven hierin hoe en met wie en onder welke randvoorwaarden we de opgaven uitwerken. Het uitvoeringsprogramma is adaptief en wordt regelmatig geactualiseerd. Bijvoorbeeld als er meer duidelijkheid is over nog uit te werken rijksbeleid en na vaststelling van de RSA door de gemeenteraden.

Deze eerste inventarisatie geeft een korte schets van de context waarin we regionaal samenwerken en een overzicht per portefeuillehoudersoverleg van de opgaven waarop regionaal samenwerken voor de hand ligt. Dit overzicht kan worden aangepast en aangevuld. De volgende stap is het uitwerken van het handelingsperspectief per opgave. Bij het opstellen van het overzicht is gekeken naar de autonome ontwikkelingen, het rijksbeleid en de coalitieakkoorden van de gemeenten (voor zover al beschikbaar). Daarnaast is betrokken wat er vanuit de regionale samenwerking al loopt en kan worden voortgezet.

Gemeentelijke opgaven in een tijdperk van transitie

We bevinden ons in een tijdperk van transitie. Fundamentele veranderingen zijn nodig in de manier waarop we als samenleving basale functies in de maatschappij invullen zoals vervoer, voedselproductie, wonen, zorg en energievoorziening.¹ De huidige praktijk van productie en consumptie leidt tot milieuvervuiling en uitputting van voorraden. Daarbij zijn we afhankelijk van grondstoffen vanuit de hele wereld en daarmee van de wereldwijde machtsverhoudingen. Door de demografische ontwikkeling in Nederland zal in 2050 de helft van de bevolking de zorg voor de andere helft dragen.² Tenslotte moeten we ons aanpassen aan de klimaatverandering. Dit alles heeft impact op de inrichting van de maatschappij, de inrichting van het landschap maar ook rechtstreeks op individuele inwoners die hun woonomgeving, koopkracht en positie op de arbeidsmarkt zien veranderen. Digitalisering biedt hierin kansen maar ook uitdagingen.

De uitdagingen waar we voor staan vragen om radicale aanpassingen. Dit tijdperk geeft ruimte voor dynamiek en innovatie. Maar het leidt ook tot afname van vertrouwen in de gevestigde instituties, het vasthouden aan bestaande zekerheden en angst voor de toekomst. Gevolg hiervan is polarisatie tussen innovatie en toekomstgerichtheid enerzijds en de wens tot behoud van de gevestigde orde anderzijds.

¹ De SER onderscheidt vijf grote transitie: globalisering, digitalisering, verduurzaming, flexibilisering en vergrijzing gecombineerd met verstedelijking.

² Door de dubbele vergrijzing (de groep ouderen wordt groter door de naoorlogse geboortepiek en de gemiddelde leeftijd stijgt) zal in 2050 de verhouding beroepsbevolking versus ouderen en jongeren 50/50 zijn.

Aan de opgaven waar we voor staan wordt door alle overheidslagen gewerkt maar de uitvoering komt samen in de regio. In de regionale opgaven komen zowel de kansen als de spanningsvelden boven. Een integrale en gebiedsgerichte aanpak moet de oplossing bieden. Samen met bedrijven en kennisinstellingen (triple helix) en dicht bij de inwoner in de eigen wijk. Juist op de kleinere schaal is het makkelijker om kansen te pakken maar komen we ook sneller tot stilstand vanuit de behoefte de gevestigde orde te behouden. De centrale overheid kiest voor een meer directieve rol als lokaal niet de gewenste voortgang wordt gemaakt.

Onze overkoepelende opgave is om de kansen van de transities pakken, slim te bundelen en onze omgeving zorgvuldig te begeleiden op weg naar een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Daarbij is het belangrijk iedereen mee te nemen en te laten meeprofiteren. Dit vereist onderlinge solidariteit. Met name als het gaat om kwetsbare doelgroepen en het voorkomen van kansongelijkheid waarbij de rekening niet bij volgende generaties wordt gelegd. Maar het is ook goed om in de transitie aandacht te houden voor behoud van het goede en de eerder beschreven polarisatie te voorkomen. Het overheidsbeleid wordt dan ook steeds meer gemonitord op brede welvaart en 'sustainable development goals' in plaats van op economische groei. Het gaat niet meer om expansie maar om het beter benutten van ruimte en middelen en het vliegwieleffect wat daaruit kan ontstaan.

Programma Ruimte en Mobiliteit

In de vorige bestuursperiode is het Koersdocument opgesteld als bouwsteen voor de lokale omgevingsvisies. Het koersdocument beschrijft de belangrijkste regionale opgaves in relatie tot de ruimtelijke inrichting van de regio. Deze opgaves komen ook terug in de Verstedelijkingsstrategie, waarover op schaal van de metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt afgestemd met het Rijk.

De twee hoofdthema's in het programma Ruimte en Mobiliteit zijn behoud van het landelijk gebied en stedelijke verdichting rondom de OV knooppunten. Het overzicht hieronder beschrijft de opgaven die gemeenten in de volgende raadsperiode gezamenlijk kunnen oppakken.

Afstemming ruimtelijke ontwikkeling

Concrete ruimtelijke ontwikkelingen zijn in principe lokaal belegd. Regionale afstemming is belangrijk wanneer een ontwikkeling regionale impact heeft, om de regionale opgaven te monitoren of waar ontwikkelingen letterlijk bij elkaar moeten aansluiten op de gemeentegrenzen.

Afstemming ruimtelijke ontwikkeling	
Monitoring opgaven Koersdocument	In maart 2021 heeft het PFHO Ruimte en Mobiliteit het Koersdocument vastgesteld en aangeboden aan de colleges als bouwsteen voor de lokale omgevingsvisies. Als vervolgstap is afgesproken om na vaststelling van de lokale omgevingsvisies te inventariseren in hoeverre de benoemde regionale opgaven in de omgevingsvisies is geland. Daarnaast kunnen de opgaven aan de hand van nog vast te stellen indicatoren periodiek gemonitord worden.
Afstemming ruimtelijke ontwikkeling nav provinciaal beleid	<p>Gemeenten geven gezamenlijk input bij actualisatie van het provinciaal ruimtelijk beleid. Daarnaast stelt de provinciale omgevingsverordening (OV NH2020) eisen aan de onderlinge afstemming van stedelijke ontwikkelingen.</p> <p>Voor binnenstedelijke ontwikkelingen is in het Woonakkoord afgesproken dat woningbouwplannen vanaf 50 woningen regionaal worden afgestemd. Eenmaal op de regionaal afgestemde en vastgestelde lijst, hoeven de plannen niet meer langs de ladder van duurzame verstedelijking alvorens in een bestemmingsplan opgenomen.</p> <p>Ontwikkelingen buiten het stedelijk gebied worden per casus afgestemd in de regio. De provincie evalueert momenteel deze afstemmingseis. Wij hebben aangegeven de huidige afstemming niet effectief te vinden en adviseren deze afstemmingseis af te schaffen. Op basis van de uitkomst van de evaluatie kunnen nieuwe afspraken worden gemaakt. Bij afschaffing van de eis is het belangrijk met elkaar afspraken te maken op welke wijze ruimtelijke ontwikkelingen wel effectief met elkaar kunnen worden afgestemd.</p> <p>Vanuit het PFHO Economie en Innovatie wordt gewerkt aan een instrumentarium voor behoud voor werkgelegenheid.</p>

Gebiedsgerichte aanpak

De inwoners van Gooi en Vechtstreek bewegen zich door de regio voor hun werk, voorzieningen of om te recreëren. Ook de woningmarkt kent een belangrijke regionale factor. Met het schaarser worden van de ruimte, maar ook door veranderingen op het gebied van digitalisering en demografie, wordt het steeds belangrijker om wonen, werken, voorzieningen en mobiliteit in samenhang te zien. Een gebiedsgerichte aanpak biedt de kans om in een ontwikkeling de opgaven te laten samenkomen en zo bij te dragen aan de leefbaarheid en een toekomstbestendig sterk netwerk van steden en dorpen.

Naast de hieronder beschreven opgaven benoemt het Koersdocument nog een aantal gebiedsgerichte opgaven die in de toekomst eventueel gezamenlijk kunnen worden opgepakt.³

Gebiedsgerichte aanpak	
Gezamenlijke ontwikkeling OV knooppunten	Aantrekkelijke en toegankelijke OV knooppunten van waaruit werk, wonen en recreëren te bereiken zijn dragen bij aan de leefbaarheid en de bereikbaarheid van de kernen. In gebiedsontwikkelingen rondom de knooppunten op de Gooicorridor zetten we in op het vergroten van de economische activiteit door een gevarieerd woon-, werk- en voorzieningenprogramma. Vanuit de actieagenda Gooicorridor wordt ingezet op de ontwikkeling van knooppunten, aansluitend op de treinstations en de HOV busstations. Ook wordt de P+R Muiden doorontwikkeld tot knooppunt Muiden en optimaliseren we het busstation bij knooppunt Crailo (zie ook hieronder). Bussum Zuid wordt voor de korte termijn verder ontwikkeld als buitenpoort naar de natuur. Parallel wordt een langer termijn perspectief opgesteld voor verdere ontwikkeling van dit knooppunt. Kansen voor versterking vanuit bovenregionale programma's (in geld en kennis) zijn er vanuit Samen bouwen aan Bereikbaarheid , Bereikbare steden (zie ook hieronder) en de Woningbouwimpuls en in de afstemming met de Vervoersregio Amsterdam (VRA). Voor de bestaande kleinere kernen verder gelegen van de OV knooppunten wordt gekeken naar behoud van de leefbaarheid en snelle ontsluiting richting de bestaande OV knooppunten in de regio, o.a. via fiets..
Mobiliteitsperspectief Crailo	Knooppunt Crailo is een verkeersknooppunt waar vijf gemeenten aan elkaar grenzen. Het wordt doorsneden door een provinciale weg en een rijksweg. De inzet op fiets en openbaar vervoer in combinatie met de ontwikkeling van twee woonwijken bij het knooppunt vragen om verbetering van het knooppunt. In de vorige periode is een mobiliteitsperspectief opgesteld. In deze periode wordt ingezet op het realiseren van de financieringsstrategie en de optimalisatie van het OV knooppunt als eerste stap naar het mobiliteitsperspectief.
Bereikbare Steden	De aanpak Bereikbare Steden zet in op een versnelde gebiedsontwikkeling van negen stadsharten in de metropoolregio Amsterdam. Hilversum is een van deze stadsharten. Het programma is gekoppeld aan de Verstedelijkingsstrategie en het programma Samen werken aan bereikbaarheid. Het gaat om de binnenstedelijke ontwikkeling rond de drie stationgebieden

³ Zie Koersdocument pagina 61 e.v. Het betreft Ter Sype, bedrijventerrein Gooimeer Noord en Zuid en het Plaveen, de bosgebieden Gooi, oostflank Gooi en energielandschappen (bijvoorbeeld vliegveld Hilversum).

van Hilversum. Het [gebiedsplan](#) is ontwikkeld en wordt uitgevoerd door Hilversum, ondersteund vanuit de Regio en de MRA. Vanwege het regionale belang worden de regiogemeenten in het portefeuillehoudersoverleg geïnformeerd over de voortgang.

Bereikbaar Gooi en Vechtstreek

Bereikbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde voor prettig wonen, werken en recreëren en voor de leefbaarheid van alle kernen. Wij willen dat mensen zich eenvoudig en met een goed ervaren kwaliteit door ons gebied kunnen verplaatsen. Bij voorkeur met een zo laag mogelijke belasting voor natuur en milieu. Voor de leefbaarheid van alle kernen is bereikbaarheid belangrijk. De druk op het wegennet neemt toe. Om dit te ontlasten en te komen tot duurzamer vervoer zetten we in op gebruik van het openbaar vervoer en de fiets. Voor kwetsbare groepen is dit juist belangrijk omdat zij het alternatief van de auto niet altijd hebben en vervoersarmoede dreigt.

Bereikbaar Gooi en Vechtstreek	
MRA Multimodaal toekomstbeeld 2040	In het multimodaal toekomstbeeld (MTB) wordt op schaal van de MRA de samenhang tussen de modaliteiten (soorten vervoer) en de transitie naar een slim duurzaam en veilig mobiliteitssysteem uitgewerkt. Het gaat bijvoorbeeld om de potentie van de fiets, het verbeteren en uitbreiden van het hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) en het creëren en versterken van HUB's om soepel over te stappen. Ook wordt onderzoek gedaan naar gedragsverandering in de mobiliteitstransitie. Vanaf 2022 wordt het MTB per thema en per deelregio verder uitgewerkt. Het MTB wordt bij het Rijk ingebracht via het MIRT-overleg ⁴ .
Duurzame mobiliteit	We bevorderen de verduurzaming van mobiliteit via; <ul style="list-style-type: none">- Verduurzaming eigen wagenpark. De GAD heeft de grootste vloot van zwaardere voertuigen en kan hierbij een voortrekkersrol vervullen. We zetten in op zero emissie of als tussenstap een schonere brandstof als HVO100 of waterstof. In elk geval voor het eigen (gemeentelijke en regionale) wagenpark en waar mogelijk kunnen andere organisaties aanhaken.- Zero emissie stadslogistiek (ZES); het goederen en dienstenvervoer binnen steden en dorpskernen neemt toe. Vermindering van vervoersbewegingen en de inzet van zero-emissie voertuigen leidt tot minder CO2 uitstoot. Zo gaat de groeiende economische activiteit niet ten koste van de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in steden. Logistiek gaat over gemeentegrenzen. Daarom is het gewenst dat in de regio eenduidige afspraken worden gemaakt. We stemmen af met de provincie op duurzame mobiliteit in het kader van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) van de provincie.

⁴ MIRT is het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport van de Rijksoverheid. In het kader van dit programma wordt elk voorjaar met de regio's afgestemd in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving en elk najaar in het Bestuurlijk Overleg MIRT (BO MIRT).

Lobby Gooilijn	<p>De inzet op openbaar vervoer om het wegennet te ontlasten wordt beperkt doordat de Gooilijn geen ruimte meer heeft voor de uitbreiding naar meer passagierstreinen. Daarom voeren we samen met regio Amersfoort en regio Foodvalley een lobby om het goederenvervoer op de Gooilijn te verplaatsen naar een andere route en daarmee ruimte te maken voor passagiersvervoer.</p> <p>Daarnaast zetten we in op verbetering van de avondfrequentie van de Gooilijn op korte termijn.</p>
Lobby OVSAAL	<p>OVSAAL is een programma gericht op capaciteitsuitbreiding op de treinverbinding tussen Schiphol – Amsterdam-Almere-Lelystad. In 2013 is besloten tot aanpassingen die in praktijk niet volledig uitvoerbaar bleken. Het Rijk heeft in 2021 toegezegd een verkenning uit te voeren naar het verkleinen van het reistijdverlies op de verbinding Amersfoort-Hilversum-Amsterdam Centraal na 2029. Oorzaak van het reistijdverlies is dat de directe Intercity verbinding naar Amsterdam Centraal zal vervallen. Regio Gooi en Vechtstreek en regio Amersfoort trekken hierin samen op.</p>
Inzet op goed busvervoer	<p>De provincie is opdrachtgever voor de concessie busvervoer in Gooi en Vechtstreek. Door corona wijkt de uitvoering door Transdev af van de afspraken in de concessie. We zetten in op een snel herstel van het busvervoer en willen met provincie en Transdev in gesprek over de wijze waarop zij de reizigers terug willen krijgen in het openbaar vervoer.</p> <p>Daarnaast zullen we input leveren bij de busconcessies voor Utrecht en de Vervoersregio Amsterdam (VRA) die in de komende periode worden aanbesteed, voor het aansluiten en toevoegen op lijnen die vanuit onze regio lopen. Hierbij zetten we in op een buslijn naar Amsterdam Zuid.</p> <p>In de context van de aanpassing van de A27 (zie hier onder) zetten we in op een HOV lijn die langs de A27 loopt en Huizen met Utrecht verbindt, met een overstap op de lijn Almere-Gooi.</p>
Hoogwaardig fietsnetwerk	<p>De toename van verkeersbewegingen zal onder meer met de fiets opgevangen moeten worden. De regiogemeenten en de provincie Noord-Holland hebben in september 2019 een intentieverklaring ondertekend waarin zij de ambitie uitspreken om tot een hoogwaardig fietsnetwerk te komen in de regio. In opdracht van de Regio Gooi en Vechtstreek hebben in 2020 Royal HaskoningDHV en Decisio met de gemeenten het fietsnetwerk nader uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in zes doorfietsroutes met prioriteit die onlangs zijn uitgewerkt door Sweco en MuConsult. Op basis van deze uitwerking kunnen wegbeheerders en opdrachtgevers een definitieve keuze maken ten aanzien van het voorkeurstracé, het voorkeurs dwarsprofiel en de voorkeurs kruispuntinrichting. Daarnaast geeft de uitwerking inzicht in een uitvoeringsplanning tot 2027. In deze bestuursperiode staat de verdere uitwerking en realisatie op de agenda.</p>
Deelfietspilot	<p>Door deelfietsen te plaatsen bij OV hubs willen we een reis met het OV aantrekkelijker maken. Bezoekers van de regio kunnen door een reis van OV + deelfiets makkelijker en sneller reizen. Het laatste deel van de reis vanaf een OV hub wordt sneller en het bereik van de bus halte wordt groter.</p> <p>In samenwerking met de provincie en Transdev worden deelfietsen geplaatst bij de belangrijkste R-net haltes. Dit zal met name bij haltes zijn die ook P+R zijn. De doelgroep die is de bezoekende reiziger die in de regio werkt en de recreant. Visit Gooi en Vecht zet zich in om de recreant te bereiken en te stimuleren om met OV en deelfiets de regio te bezoeken.</p>

<p>Afstemming regionale wegknooppunten</p>	<p>De plannen van gemeenten voor gebiedsontwikkeling hebben invloed op doorgaande routes binnen het wegennet, waarbij meerdere wegbeheerders betrokken zijn. Dit vraagt om gezamenlijke afstemming. Het gaat hierbij zowel om lokale wegen als rijks- en provinciale wegen. Er zijn zes regionale wegknooppunten benoemd waar nu al problemen zijn en die door gebiedsontwikkeling verder onder druk komen te staan. De knooppunten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knooppunt Crailo (A1, afslag 8 Blaricum/ Huizen en Amersfoortsestraatweg, Bussum) – zie ook hierboven. 2. Ceintuurbaan, Bussum 3. N525, Hilversumseweg, Hilversum in aansluiting op de A1 afslag 9 Laren, Hilversum 4. Johannes Geradtsweg, Hilversum 5. Diependaalselaan, Hilversum 6. Smidsbrug, Kortenhoef
<p>Lobby snelweg A1</p>	<p>De A1 is zeer belangrijk als verbinding tussen het westen en oosten van het land, maar ook voor intern verkeer in Gooi en Vechtstreek. In de toekomst wordt een knooppunt verwacht op de A1 tussen knooppunt Muiderberg en Eemnes. In het MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam is het brede mobiliteitssysteem in de regio onderzocht. Vanuit de aanbevelingen hieruit wordt eerst ingezet op maatregelen die de doorstroming op de A1 behouden zonder dat capaciteitsvergroting nodig is. In de huidige bestuursperiode wordt dan ook geen concrete inzet verwacht van het Rijk op de A1 zelf. De IMA-cijfers⁵ laten zien dat de knooppunten op de A1 de komende jaren verslechteren. Het is daarom belangrijk de knooppunten op de A1 op de agenda te houden.</p>
<p>Lobby snelweg A27</p>	<p>In het MIRT-onderzoek Oostkant Amsterdam is geconstateerd dat onder andere de verbreding van de A27 een belangrijke bijdrage kan leveren aan zowel het reduceren van de file op de A27 zelf als het reduceren van het verwachte knooppunt op de A1 (Eemnes – Muiderberg). Een quickwin onderzoek naar de A27 is uitgevoerd. Onze inzet in de MIRT verkenning A27 is verbreding naar 2 keer 3 banen in combinatie met bus infrastructuur die aansluit op HOV het Gooi en ingezet kan worden voor een nieuwe HOV bus corridor Almere – Gooi – Utrecht.</p>
<p>Lobby MIRT Amsterdam Bay Area</p>	<p>Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om Almere Pampus en Amsterdam met elkaar te verbinden met een IJmeerverbinding. Vanuit Gooi en Vechtstreek is het van belang dat de doorwerking hiervan op het omliggende wegennetwerk en op de Gooilijn worden betrokken bij het onderzoek. We zetten in op geen achteruitgang en compensatie voor onze regio en p een ondergrondse IJmeerverbinding vanuit het belang van de natuur en het landschap.</p>

⁵ De meest recente Integrale Mobiliteitsanalyse (IMA) van het Ministerie van IenW is in 2021 uitgevoerd.

Behoud van een divers landschap van hoge kwaliteit

Het landschap in Gooi en Vechtstreek is uniek. De grote diversiteit in het landschap is van grote waarde als drager van cultuurhistorische waarden, vanwege de aanwezige biodiversiteit, landbouw, en recreatieve mogelijkheden. Het is een belangrijk onderdeel van de prettige woon- en leefomgeving en het vestigingsklimaat. Vitale natuur is cruciaal voor een leefbare regio. Mensen hebben natuur nodig voor hun gezondheid, voor schoon drinkwater, voor gezond voedsel en voor schone lucht. We willen dit landschap behouden, waar nodig herstellen en waar mogelijk versterken en ontwikkelen.

Behoud divers landschap	
Programma Groene uitweg	Dit provinciaal programma richt zich op de versterking van de landschappelijke kwaliteit van de Vechtstreek, in samenhang met de infrastructurele ingrepen aan de rijkswegen A1, A6 en A9, door inzet van de groene uitwegmiddelen die hierbij ter compensatie beschikbaar zijn gesteld. Het platform Gooi, Vecht en Diemerscheg adviseert de provincie. De uitvoering van programma's ligt bij verschillende deelnemers. De Regio voert het secretariaat. Het PFHO vaardigt drie leden af waaronder de voorzitter. In de gebiedsagenda landschap 2022-2025 heeft het platform beschreven waar zij aan werken en wat specifiek gezamenlijke acties zijn.
Behoud van een robuust landschap met diverse kwaliteit en versterking biodiversiteit.	Het streven is robuuste natuur die goed met elkaar is verbonden en tegen een stootje kan. Daarbij wordt gezocht naar goede balans tussen recreatie en natuur. Deze doelstelling is ook uitgewerkt in de Gooise Natuuragenda die in het kader van de uittrekking van Amsterdam en de provincie Noord-Holland uit het Goois Natuurreservaat is opgesteld.
Natuurontwikkeling bovenregionaal	De natuur- en landschappelijke waarden in het gebied zijn internationaal erkend. Grote delen van de regio vallen onder UNESCO werelderfgoed, Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland. Een deel van de regio maakt ook deel uit van het NOVI gebied Groene Hart en er is een burgerinitiatief dat de mogelijkheid onderzoekt van een Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht . Ook wordt ingezet via bovenregionale lobby zoals via de Verstedelijkingsstrategie en Amsterdam Bay Area op verbetering van de waterkwaliteit van het Gooimeer.

Klimaatbestendige gemeenten

De gevolgen van klimaatverandering (hevigere regenval, langere periodes van droogte en hitte en mogelijke overstroming of tijdelijke wateroverlast) worden al zichtbaar in de fysieke leefomgeving en zorgen voor problemen, nu en in de toekomst. We moeten ons voorbereiden en aanpassen aan de klimaatverandering om een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving te waarborgen. Het gaat bijvoorbeeld om wateropslag, het tegengaan van hittestress en een goede luchtkwaliteit. Maar ook om de opgave om de uitstoot van broeikasgas te verminderen. In de natuur en landbouw ontstaan uitdagingen door verdroging en verzilting.

Provincie en Waterschap hebben voorgesteld om samen met gemeenten een gebiedsgerichte agenda op te stellen, waarbij de regio een rol heeft als verbinder richting het bovenregionale. Daarin worden afspraken gemaakt welke opgaven de provincie en waterschap in de lead zijn en welke opgaven bij gemeenten. Deze zouden gebiedsgericht en integraal kunnen landen in gebiedsaanpakken en lokaal beleid.

Waar de oplossing van de klimaatopgave vooral in de ruimtelijke inrichting gevonden moet worden ligt het primaat bij Ruimte en mobiliteit. Overige opgaven, zoals de energietransitie liggen bij het portefeuilehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid.

Klimaatbestendige gemeenten	
Agenda klimaatadaptatie stedelijk gebied	<p>Inzicht in de opgaven voor klimaatadaptatie is niet alleen urgent voor een gezonde leefomgeving. Het is ook essentieel bij het maken van ruimtelijke keuzes voor/in de toekomst. Het is belangrijk om de opgaven voor onze regio goed in beeld te hebben om aan te kunnen haken bij bovenregionale trajecten en investeringen in de regio te laten landen, bijvoorbeeld vanuit de Impulsregeling vanuit het Deltafonds. Het gaat daarbij zowel om het binnenstedelijk gebied als het landelijk gebied. Vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) moeten de stresstesten voor onze regio in 2026 geactualiseerd worden. Samen met de provincie en het waterschap wordt de situatie in kaart gebracht om beter inzicht te hebben waar door welke partij en op welke manier het beste ingezet kan worden op weg naar een klimaatbestendige regio in de toekomst. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de kennis en analyses vanuit het Rijk en de MRA. Deze opgave valt onder het thema gezonde leefomgeving in de samenwerkingsagenda van de provincie Noord-Holland en de regio Gooi en Vechtstreek. Kennisdeling tussen gemeenten en gezamenlijke pilots bij ruimtelijke ontwikkelingen maken deel uit van de agenda. Voorbeelden van pilots zijn de ontwikkeling van OV knooppunt Huizen, het programma Bereikbare Steden en de inzet op klimaatbestendige stationsomgevingen vanuit het actieprogramma Gooicorridor.</p>
Systeemonderzoek 'Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek'	<p>Ruimtelijke keuzes over functies hebben invloed op de inrichting en het water-bodemsysteem en vice versa. Veel initiatieven in het gebied Heuvelrug Gooi en Vechtstreek zijn gericht op de aanpak van één actueel knelpunt en het ontbreekt aan integraal inzicht in wisselwerking op systeemniveau én een strategie die handelingsperspectief geeft voor maatregelen op korte, middellange en lange termijn (2030-2050-2100). Het onderzoek moet hiervoor de nodige inzichten, resultaten en handelingsperspectieven leveren.</p> <p>De opgave is onder andere geagendeerd in de Verstedelijkingsstrategie, waarmee ook het Rijk betrokken is. De zeven betrokken partners voeren een gezamenlijk opdrachtgeverschap bij het ontwerp onderzoek. Dit zijn: Regio Gooi en Vechtstreek, Waterschap AGV, MRA Landschap, Vitens, Waternet (drinkwater), PWN en Provincie Noord-Holland. De Regio is formeel opdrachtgever.</p>
Veenweidegebied	<p>Het veengebied klinkt in, krimpt en oxideert door ontwatering en gewicht van bebouwing en wegen. Dit veroorzaakt bodemdaling. Veen dat oxideert stoot ook CO2 uit. Het veen meer vernatten vermindert of stopt dit proces. Het huidige agrarische gebruik is dan niet meer mogelijk. Dit vraagt een</p>

	<p>gebiedsgerichte aanpak waarin alle aspecten worden meegenomen en er een perspectief wordt geboden aan de huidige gebruikers. Extra inzet op de veengebieden in de Vechtstreek is een van de vier thema's in de samenwerkingsagenda van de provincie en regio Gooi en Vechtstreek. De provincie werkt aan de Regionale Veenweide Strategie 1.0. De opgave is deze verder door te vertalen naar een regionale veenweidestrategie voor onze regio in samenwerking met de provincie en andere gebiedspartijen.</p>
Gebiedsgerichte aanpak stikstof	<p>De Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) die recent openbaar is geworden bevat forse doelen voor stikstofreductie. In Gooi en Vechtstreek zijn de Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen stikstofgevoelige Natura2000 gebieden. Daarom kent onze regio een forse reductiedoelstelling tussen 47 en 95%. Het bepalen van maatregelen is bij de provincie belegd. De rol van gemeenten is nog niet duidelijk maar de gemeente heeft in elk geval een belangrijke rol bij het toekennen en bestemmingen en de maatregelen treffen de eigen inwoners. In de komende periode kan verkend worden welke rol gemeenten krijgen en nemen en welke regionale afstemming en samenwerking hierbij past.</p>

Programma Bouwen en Wonen

Gooi en Vechtstreek wil een 'complete regio' zijn met een passend woningaanbod voor jong en oud, rijk en arm, kleine en grote huishoudens en valide en minder valide mensen. We willen voorkomen de lage en middeninkomens uit de regio verdwijnen, omdat er geen betaalbare huisvesting voorhanden is. Deze groepen zijn een belangrijke schakel in een gezonde economie en maatschappij. Het aantal huishoudens in de regio groeit, ook door een toename van het aantal alleenstaanden en ouderen.

In de [woonvisie 2016-2030](#) hebben de regiogemeenten hun ambitie op wonen en woningbouw tot 2030 vastgelegd. In 2021 hebben de gemeenten met de provincie en de woningcorporaties actuele en aangescherpte ambities voor bouwen en betaalbaarheid neergelegd in het [Woonakkoord](#), voor de periode tot 2040.

De acties voor verduurzaming van de bestaande particuliere woningvoorraad in Gooi en Vechtstreek zijn belegd bij het PFHO Milieu en Duurzaamheid.

Opgaven wonen	
Monitoring en afstemming woningbouw op basis van het woonakkoord.	<p>De prognose voor de woningbouwbehoefte in Gooi en Vechtstreek tot 2040 is 9.800 woningen.⁶ De huidige plancapaciteit sluit aan bij deze ambitie. In het woonakkoord zijn ook afspraken gemaakt over het soort woningen en spreiding van woningen. We laten het aandeel betaalbaar meegroeien met de voorraad. We voegen 1.500 middeldure huurwoningen toe in deze periode en we voegen voor senioren geschikte woningen toe waar dit strategisch handig is. We bouwen vooral maar niet alleen bij ov-locaties en stations.</p> <p>Via de regionale woonmonitor registreert de regio de voortgang in de woningbouwproductie, de plancapaciteit, de ontwikkeling van de woningvoorraad en de resultaten van de toewijzing van woningen. We monitoren hiermee de voortgang op de ambities zodat hierover het gesprek kan worden gevoerd tussen gemeenten. Het portefeuillehoudersoverleg Bouwen en Wonen adviseert over de 50+-lijst⁷ aan het portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Mobiliteit.</p>
Geprioriteerde projecten Woonakkoord	<p>Vanuit het Woonakkoord zijn geprioriteerde projecten benoemd met financiële steun van de provincie, die door de regio worden gecoördineerd:</p> <ul style="list-style-type: none">- onderzoek naar maatregelen om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen- haalbaarheidsstudie In Between Places Plus naar een regionale voorziening voor wonen en begeleiding voor mensen die tussen wal en schip vallen <p>Daarnaast faciliteert de regio ook onderzoek / trajecten waarin gemeenten gezamenlijk willen optrekken/waarmee zij</p>

⁶ In het woonakkoord is uitgegaan van 11.500 woningen inclusief Weesp. De provincie heeft recent de prognose exclusief Weesp berekend op 9.800 woningen.

⁷ Voor binnenstedelijke ontwikkelingen is in het Woonakkoord afgesproken dat woningbouwplannen vanaf 50 woningen regionaal worden afgestemd. Plannen hoeven dan niet meer langs de ladder van duurzame verstedelijking alvorens in een bestemmingsplan te worden opgenomen.

	<p>schaalvoordeel willen realiseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderzoek naar aanpak woonfraude - onderzoek naar nut en noodzaak / haalbaarheid van een regeling voor opkoopbescherming (zie hieronder)
Inzet opkoopbescherming	<p>Met ingang van 2022 heeft het Rijk de inzet van het instrument opkoopbescherming mogelijk gemaakt. De gemeenten hebben gezamenlijk een analyse uit laten voeren of het instrument in onze regio goed inzetbaar is. Op basis van de uitkomsten van de analyse wordt bepaald of vervolgstappen gezamenlijk worden gezet of afzonderlijk. Dit hangt ook af van de vraag voor hoeveel gemeenten het een effectief en inzetbaar instrument blijkt.</p>
Actualiseren huisvestingsverordening	<p>Tot het moment dat er voor iedereen een (passende) woning is, is er sprake van schaarste. De landelijke Huisvestingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om de verdeling van schaarse (huur)woningen te reguleren. Dit moet worden vastgelegd in een Huisvestingsverordening (HVV) die maximaal 4 jaar geldig is. Op dit moment hebben gemeenten een gelijklopende lokaal vastgestelde huisvestingsverordening. Deze is geldig tot 1 juli 2023.</p> <p>De nieuwe HVV moet tenminste worden afgestemd met de buurgemeenten en corporaties. Een eenduidige HVV is in belang van de regionaal opererende woningcorporaties en de woningzoekenden.</p>
Regionale woondeals vanuit de nationale woon- en bouwagenda	<p>De rijksoverheid, het ministerie van MROM, wil meer sturen en trekt centrale regie naar zich toe, met de provincie in de rol van toezichthouder. De Nationale Woon- en bouwagenda bevat verschillende volkshuisvestelijke programma's met veel ambities. Het rijk wil afspraken maken met provincies, die vervolgens moeten landen in regionale woondeals. Samen met de provincie nemen we de afspraken uit het Woonakkoord als basis voor de woondeal.</p>
Verbrede woon-zorgvisie vanuit de Nationale Woon- en bouwagenda	<p>Naast kwantitatieve opgaven bevatten de programma's in de Nationale Woon- en bouwagenda in toenemende mate ook kwalitatieve opgaven in de zin van opgaven voor aandachtsgroepen (programma 'thuis voor iedereen') waarin ook de relatie wordt gelegd met zorgthema's. In 2024 moet iedere gemeente/regio een 'verbrede woon-zorgvisie' hebben; een onderwerp waarvoor we in Gooi en Vechtstreek al veel kennis in huis hebben, maar waarover we de komende periode met gemeenten en diverse partijen op het gebied van wonen en zorg aan de slag moeten.</p>
Regionale asielopvang	<p>Rijk, provincies en gemeenten hebben in de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen afspraken gemaakt om beter te kunnen inspelen op de fluctuerende instroom van asielzoekers. Onderdeel van de flexibiliseringsagenda is om in elke regio een regionale asielopvanglocatie (ROL) te ontwikkelen. Hier worden asielzoekers gehuisvest die zeer kansrijk zijn om een status te krijgen en als vervolgstap in onze regio gehuisvest worden. De regio Gooi en Vechtstreek kiest voor een invulling op meerdere kleinschalige locaties waarbij een mix tot stand gebracht kan worden met andere (zogeheten) spoedzoekers in de regio. De dienstverlening aan de asielzoekers kan daarbij gekoppeld worden aan het reguliere aanbod in de wijk zoals scholen en wijkcentra. Deze opgave komt nu voort uit de afspraken tussen de drie bestuurslagen in de uitvoeringsagenda. Gemeenten hebben alleen een wettelijke taak voor het huisvesten van statushouders. Het Rijk werkt echter aan een nieuw dwingend instrumentarium waarbij gemeenten ook een wettelijke taak krijgen in de asielopvang.</p>

Programma Milieu en Duurzaamheid

Er ligt een wereldwijde opgave om de opwarming van de aarde te beperken zodat klimaatverandering hanteerbaar blijft. Gooi en Vechtstreek streeft naar klimaat neutraliteit in 2050 en is in 2050 klimaatadaptief ingericht. We zullen onze uitstoot van broeikasgassen drastisch moeten terugbrengen, om het doel uit het Parijsakkoord (2015) van maximaal 1.5°C te halen en daarmee de klimaatverandering binnen de perken te houden. Daarvoor moeten we de omslag maken naar een toekomst-bestendige economie, overgaan op duurzame energie en energiegebruik sterk verminderen. Daarbij moeten we ook aandacht hebben voor de grondstoffen die we (her)gebruiken.

Voor opgaven die vooral in de ruimtelijke ordening hun beslag vinden, zoals stikstofreductie en klimaatadaptatie, ligt het primaat bij het portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Mobiliteit.

Energietransitie

We staan voor de uitdaging om in 2030 onze CO2 uitstoot met zeker 55% te verminderen. In 2050 zullen we onze CO2 uitstoot volledig moeten terugdringen. Aan die doelen hebben Nederland en wij als gemeenten ons verbonden via het nationaal Klimaatakkoord. Op nationaal niveau wordt o.a. ingezet via een Nationaal Programma RES en een landelijke isolatieprogramma en wordt extra ingezet op verduurzaming van het bedrijfsleven. Daartoe is ook extra geld beschikbaar vanuit een klimaat- en transitiefonds. Voor de (regio)gemeenten richt de pijler Energietransitie zich op het verduurzamen van de gebouwde omgeving (besparing) en hernieuwbare energie (opwek) via de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW).

Energietransitie	
Realiseren duurzame opwek van energie.	<p>In de Regionale Energiestrategie (RES) worden de zoekgebieden voor zonne-energie en voor realisatie hernieuwbare opwek beschreven. De regio Gooi en Vechtstreek is in deze aanpak een deelregio van de energieregio Noord-Holland Zuid. De RES NHZ 1.0 is klaar en de gemeenten zijn gestart met de uitvoering hiervan. Medio 2023 moet de RES 2.0 door de raden worden vastgesteld.</p> <p>Veel van de landschappen en cultuurhistorische structuren in de regio hebben een zodanige waarde dat de ruimtelijke verschijningsvorm van duurzame energie als windmolens en zonneweiden hiermee in conflict komt. Het inpassen van vormen van duurzame energie in de regio Gooi en Vechtstreek is daarmee lastig, maar niet onmogelijk. Een goed ontwerp en inpassing is cruciaal. Het combineren met opgaven in het landschap als natuurherstel, waterberging en bodemdaling biedt kansen. Daarnaast kijken we naar locaties waar de impact op het landschap kleiner is, zoals langs infrastructuur, op parkeerterreinen en op bedrijventerreinen (zie hieronder).</p> <p>Er wordt een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld voor de komende periode, met name voor de generieke zoekgebieden voor opwek en voor geothermie (zie ook hieronder). Nu in de meicirculaire door het Rijk middelen voor</p>

	gemeenten beschikbaar zijn gesteld kan het gesprek gevoerd worden op welke aspecten gemeenten regionaal willen inzetten en wat zij lokaal willen uitvoeren.
Transitievisie warmte	De Transitievisies Warmte geven een tijdspad en oplossingsrichting per gemeente voor de weg naar aardgasvrije wijken. Na een gezamenlijke analysefase zijn de transitievisies lokaal vastgesteld en is vanaf 2021 de uitvoering lokaal opgepakt. Daarnaast zien we ook een regionalisering van opgaven, waar specialistische kennis nodig is (bijvoorbeeld voor de inzet van geothermie en warmtenetten) en waar afstemming met andere regionale opgaven speelt. Ook hiervoor moet het gesprek gevoerd worden op welke aspecten gemeenten regionaal willen inzetten.
Monitoring ontwikkeling energie infrastructuur	De inzet op klimaatverbetering leidt ertoe dat steeds meer elektriciteit wordt afgenomen, bijvoorbeeld door de elektrificering van het vervoer. Door de inzet van duurzame opwek wordt ook elektriciteit aangeboden via het elektriciteitsnet. De energie-infrastructuur is hier nog niet voldoende op aangepast waardoor energie-congestie ontstaat. In de regio Gooi en Vechtstreek is dit probleem nog minder urgent dan in andere regio's maar ook hier is aanpassing noodzakelijk. De aanpassing van de infrastructuur zal net als de opwek van energie impact hebben op het landschap. De opgaven van opwek, transitie en infrastructuur zijn met elkaar verbonden. De ontwikkeling wordt in de komende tijd gemonitord vanuit het programma energietransitie.
Verduurzaming en energiebesparing in de gebouwde omgeving.	<p>Energie die niet wordt gebruikt, hoeft ook niet te worden opgewekt. Daarnaast is verduurzaming van woningen belangrijk om gebruik te kunnen maken van alternatieve warmtebronnen. De regio zet daarom maximaal in op het besparen van energie door verduurzaming van bebouwing.</p> <p>Met het Energiedienstenbedrijf (EDB) is een ketensamenwerking opgezet die zich richt op het ontwikkelen van product-markt combinaties zodat verduurzaming van woningen haalbaarder en betaalbaarder wordt. Hiermee wordt de regio door het rijk als koploper beschouwd. De inzet is verduurzaming van de bestaande woningvoorraad van 115.000 woningen (4.100 woningen per jaar). De financiering en sturing door gemeenten loopt tot eind 2023. Aan de hand van een evaluatie zullen gemeenten bepalen op welke wijze zij daarna in de ketensamenwerking willen participeren.</p> <p>In de ketensamenwerking zijn ondernemers, kennisinstellingen en financiële instellingen aangesloten en wordt samengewerkt met het Werkgeversservicepunt om de brug te slaan naar werkzoekenden. In de komende bestuursperiode wordt de koppeling gelegd met de Human Capital Agenda (HCA). Het primaat hiervoor ligt bij het PFHO werk en participatie.</p>
Energieopwek en besparing op bedrijventerreinen	De industrieterreinen en daken van bebouwing kunnen benut worden voor energieopwek met geringe impact op de bestaande landschappelijke waarden in de regio. Bedrijven worden gestimuleerd om hun panden te verduurzamen en om zonnepanelen op hun daken te leggen.

Groene en gezonde gemeenten

In de Gooi en Vechtstreek loopt net als in de rest van Nederland, de natuurkwaliteit en biodiversiteit achteruit. Volgens de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) is de biodiversiteitscrisis even groot als de klimaatcrisis. Het werken aan een toekomstbestendige leefomgeving kan naast de invalshoek van de ruimtelijke ordening worden versterkt op wijkniveau.

Groene en gezonde gemeenten	
Aanjagen toekomstbestendige leefomgeving door wijkaanpak	Het klimaatbestendig maken van de woonomgeving van onze inwoners vanuit de ruimtelijke ordening kan worden versterkt door inwonersinitiatieven die bijdragen aan de klimaatopgave en aan het bewustzijn dat verandering nodig is in belang van een gezonde toekomstbestendige leefomgeving. Op wijkniveau kunnen gemeenten verschillende leefomgeving transitie integreren en samen met inwoners oplossingen vinden. Door de 'grote' transitieopgaven te koppelen aan concrete aanleidingen als onderhoud, beheer en de noodzakelijke verduurzaming kan de aanpak worden versterkt met projecten en initiatieven waar inwoners een rol in kunnen nemen. Bijvoorbeeld met zonnepanelen of groen op daken, aanpassing van tuinen en kleinere buurtpleinen. Het is belangrijk om in te spelen op waar de energie zit bij inwoners. Uitvoeringsorganisaties als GGD (vanuit gezonde leefomgeving) en GAD (vanuit schone omgeving en hergebruik) kunnen aanhaken in deze trajecten.
Versterking inzet op biodiversiteit en vergroening in de stedelijke omgeving	Eind 2018 is het Deltaplan biodiversiteitsherstel gepresenteerd. Hiermee ligt er een breed gedragen aanpak voor natuurherstel in Nederland. Herstel richt zich op de openbare ruimte, landbouwgrond en natuur. Hilversum heeft beleid ontwikkeld op vergroening en natuurinclusief ontwikkelen. In Gooise Meren is een programma biodiversiteit in voorbereiding. De andere gemeenten pakken het thema biodiversiteit op in de uitvoering op projectbasis. Beide sporen leveren inzichten op. Er liggen kansen in de verbinding met gezondheid en klimaatbestendigheid. In de regionale afstemming wordt kennis uitgewisseld, worden regionale stakeholders (zoals GGD en natuurbeheerders) betrokken en we kunnen onderzoeken of gemeentelijke succesvolle programma's verbreed kunnen worden naar de overige gemeenten. Ontwikkeling van een regionaal biodiversiteitsplan versterkt de lokale plannen en maakt goede aansluiting op het provinciale beleid mogelijk. Er liggen ook koppelkansen met veenweidestrategie en de stikstofproblematiek. Het primaat daarvoor ligt bij het PFHO Ruimte en Mobiliteit.

Circulaire economie

De wijze waarop we produceren en consumeren leidt tot uitputting van grondstoffen en te grote globale afhankelijkheid. Daarbij is de impact van vervuulende stoffen in ons milieu groot voor de natuur en onze eigen gezondheid. Een circulaire economie draagt in belangrijke mate bij aan het terugdringen van broeikasgassen (CO₂) en het voorkomen van verdere klimaatverandering en is daarmee enorm belangrijk in het kader van duurzaamheid. Gedacht kan worden

aan het terugdringen en voorkomen van afval, het stimuleren van kringloopbedrijvigheid en de deeleconomie, slimme retourlogistiek en het verduurzamen van bouw- en materiaalketens in de regio. Het ontwikkelen van hubs en het creëren van ruimte voor circulaire bedrijvigheid hoort daar bij.

Circulaire economie	
Terugdringen en voorkomen van afval	<p>In de vorige bestuursperiode is de Grondstoffenvisie vastgesteld. Deze visie biedt handvatten voor afvalbeheer wat inzet op toekomstbestendig hergebruik en op verwerking van waardevolle producten en materialen, met de 10R-ladder als leidend principe. Vanuit de GAD, de uitvoeringsorganisatie voor het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, wordt een eigen uitvoeringsprogramma opgesteld dat ter advisering aan het PFHO Milieu en Duurzaamheid wordt voorgelegd en wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de Regio.</p> <p>Daarnaast kaarten we bij het rijk aan waar het knelt voor gemeenten in de afvalketen en zetten in op de uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid voor consumptiegoederen en verpakkingen, zowel voor de milieuverantwoordelijkheid als voor de kosten. We trekken hiervoor op met de VNG, NVRD en MRA.</p> <p>Er lopen al twee pilots voor het creëren van werkgelegenheid of werkervaringsplekken gericht op hergebruik van hout en kringloopproducten. Het primaat hiervoor ligt bij het PFHO Werk en participatie.</p>
Ruimte voor circulariteit	<p>Hergebruik van materialen, bijvoorbeeld in de openbare ruimte vraagt opslagcapaciteit. Op verschillende plekken in de regio ontstaan broedplaatsen voor verduurzaming en circulariteit. Om deze initiatieven en circulaire hub's letterlijk de ruimte te kunnen geven zoeken we koppelkansen en stemmen we als gemeenten met elkaar ontwikkelingen af. Ook de huisvesting van de GAD kan dergelijke koppelkansen bieden.</p>
Inventarisatie kansen MKB	<p>Door drie gemeenten (Huizen, Hilversum, Gooise Meren) is een verkenning uitgevoerd naar kansen voor het MKB vanuit de beweging naar een circulaire economie. Er zijn kansen op het gebied van a. circulair(e) ambacht(centrum); b. (bouw)keten aanpak; c. voedselverspilling; d. circulair inkoop en e. verkrijgen (regionale) subsidies. Overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen kunnen hier samen regionaal in optrekken.</p>
Aanjagen circulaire economie	<p>Gemeenten kunnen de overgang naar een circulaire economie aanjagen door zelf circulair in te kopen, door het terugdringen van eenmalige verpakkingen (in de eigen organisatie maar ook bij evenementen). Regionaal liggen er kansen in kennisuitwisseling, het verbinden van circulaire initiatieven die bottom up ontstaan en in de afstemming met onderwijsinstellingen en bedrijven.</p>

Programma Economie en Innovatie

Het is het belangrijk dat er letterlijk ruimte is en blijft voor bedrijven die die werkgelegenheid bieden. Werk draagt bij aan ontplooiing van de inwoners en is van groot maatschappelijk belang. Bedrijven uit de regio dragen bij aan het maatschappelijk leven en aan voorzieningen die het prettig leven maken. Bij een inclusieve regio hoort ook voldoende kans op het vinden van een passende baan. Werk in de nabijheid zorgt bovendien voor verminderde druk op het wegennet, vergroot sociale veiligheid en werklocaties bieden draagvlak voor openbaar vervoer.

Gooi en Vechtstreek wil een woon-werkregio in balans zijn, waarbij de werkgelegenheid aansluit op de beroepsbevolking. Er wordt gestreefd naar kwantitatieve en kwalitatieve balans: dit betekent dat er voldoende werkgelegenheid is en dat deze ook aansluit bij de samenstelling van de beroepsbevolking. Werk voor praktijkgeschoolden is daarbij een aandachtspunt. Het is andersom ook belangrijk dat de beroepsbevolking ingezet kan worden waar de meeste vraag is en dat de huidige mismatch wordt verkleind. En dat de economie wordt versterkt door een duidelijk economisch en toekomstbestendig profiel. Voor Economie & Innovatie zijn de voor de komende bestuursperiode ruimte voor werkgelegenheid en inzet op de economie van de toekomst de speerpunten.

Ruimte voor werkgelegenheid

De werkgelegenheid in de regio loopt niet gelijk op met de beroepsbevolking. In de regio is de ruimte voor werk, met name op formele kantorenlocaties en bedrijventerreinen de afgelopen 15 – 20 jaar sluipenderwijs afgenomen. Deze ontwikkeling bedreigt de economische kracht van Gooi en Vechtstreek omdat bedrijven uit de regio met een uitbreidings- of verplaatsingswens niet in de regio terecht kunnen en daarom vaak naar een andere regio vertrekken met medeneming van werkgelegenheid. Bedrijven van buiten de regio kunnen zich lastig vestigen. In deze zelfde periode heeft een gestage bevolkingsgroei plaatsgevonden. De balans banen-beroepsbevolking is inmiddels 0,9. Dit is met name een probleem voor de praktijkgeschoolde inwoners, aangezien deze over het algemeen minder ver kunnen en willen reizen naar hun werk. De noodzaak voor behoud van ruimte voor werkgelegenheid is groter dan ooit omdat er naast de traditionele werkzaamheden op bedrijventerreinen ook ruimte gevonden moet worden voor verduurzaming en circulaire economie.

Ruimte voor werkgelegenheid	
Instrumentarium voor ruimtebehoud voor werkgelegenheid	In december 2021 is een onderzoek gestart naar een instrumentarium dat gemeenten helpt bij het behoud en toevoegen van ruimte voor werklocaties. Onderzocht wordt welke instrumenten hiervoor ingezet worden, en wat hierin het beste lokaal, respectievelijk regionaal gedaan kan worden. Om te komen tot een werkend en positief sturend pakket aan instrumenten voor behoud en uitbreiding van ruimte voor werk in de regio Gooi en Vechtstreek is als eerste stap een analyse gemaakt van verschillende soorten werklocaties. Daarbij is mede op basis van concrete cases en ervaringen van de regiogemeenten naar condities en factoren gezocht die relevant zijn bij de mogelijkheden om ruimte voor werk te behouden en te realiseren. Deze condities en factoren zullen worden vertaald naar concrete maatregelen en instrumenten voor samenwerking, waarover regionale afspraken gemaakt kunnen worden. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de benodigde elementen voor uitvoerbaarheid (bemensing en budget).

	Het gaat niet alleen om vierkante meters voor bedrijvigheid (behoud van ruimte) maar ook om de juiste benutting van werklocaties; het aantal banen wat binnen die bedrijvigheid gerealiseerd wordt en hoe die banen aansluiten op de beroepsbevolking. Mogelijk kan het maken van prestatieafspraken over ruimte voor werk naar analogie van de woningbouwafspraken een aanvulling hierop zijn.
Afstemming over werklocaties (Plabeka)	De samenwerking binnen de MRA in het Platform Bedrijventerreinen en Kantoren (Plabeka) heeft als op te leveren 'producten' de Monitor Plabeka, de Vraagaming Plabeka en de (digitale) Atlas Plabeka, die jaarlijks uitgebracht worden. Met deze documenten verwerven we inzicht in de ontwikkelingen van werklocaties en stemmen we (boven)regionaal af over te herstructureren/intensiveren of nieuw te realiseren ruimte voor werk (bedrijventerreinen en kantorenlocaties). Ook kunnen deze instrumenten inzicht bieden in de mate waarin bedrijventerreinen en kantorenlocaties slagen maken op het gebied van de energietransitie en verduurzaming. Tenslotte is afgesproken om ook op kwalitatieve afstemming van werklocaties samen te gaan werken. De in MRA verband op te stellen Bedrijventerreinenstrategie is hier een resultante van. Dit is belangrijk voor Gooi en Vechtstreek want Plabeka is vooral een beleidsarm instrument. Dit heeft als nadeel dat dalende werkgelegenheid leidt tot een dalende prognose.
Afstemming over detailhandel	De Regionale Detailhandelsvisie Gooi en Vechtstreek (2019) is de basis voor afstemming in het zuidelijk deel van de provincie Noord-Holland. Door het Koopstromenonderzoek wordt inzicht verkregen in de ontwikkelingen in deze sector.

Inzet op de economie van de toekomst

Door het gegeven dat de ruimte voor economie in de regio schaars is, is het van belang dat de regio kiest voor bedrijven die passen bij het ecosysteem van de regio en die bijdragen aan de maatschappelijke ambities. Om deze positie te versterken, is het van belang om ook te investeren in digitalisering van het MKB en in innovatie in de zorg.

Inzet op de economie van de toekomst	
Versterking economische positie Gooi en Vechtstreek	De economische positie van de regio Gooi en Vechtstreek wordt versterkt door de samenwerking met zowel de Metropoolregio Amsterdam als met de Utrecht Region. Deze samenwerking landt niet alleen in beleidsmatige afstemming (o.m. Verstedelijkingsstrategie MRA) maar door de samenwerking met deze regionale netwerken, worden ook de belangen van Gooi en Vechtstreek bij het Rijk voldoende onder de aandacht gebracht. Het MRA Economisch Ontwikkelperspectief geeft een nadere uitwerking van kwalitatieve afspraken over economische sterkten en ecosystemen deelregio's. Het wordt gebruikt als bouwsteen voor de Verstedelijkingsstrategie, en daarmee voor de betrokkenheid en input van het Rijk voor belangrijke elementen voor het ecosysteem. Voor Gooi en Vechtstreek gaat dit

	<p>onder meer om de inzet op de ontwikkeling van het Mediapark tot een AI-campus ; inzet op digitalisering en health, maar ook de inzet op verstedelijking en verdichting van woon-werk-locaties rondom OV-knooppunten.</p>
Deelname ROM Utrecht	<p>Via het aandeelhouderschap van de gemeente Hilversum, maakt de regio Gooi en Vechtstreek impliciet deel uit van de Regionale ontwikkelmaatschappij (ROM) Regio Utrecht. Deze ROM richt zich via Investeren, Innoveren en Internationaliseren op het verder versterken van de economie in de Regio Utrecht (waar ook Gooi en Vechtstreek deel van uitmaakt). Het programma van ROM Regio Utrecht richt zich op Sustainability, Health en Digital. Bedrijven die in deze sectoren actief zijn kunnen door advies en bijdragen vanuit revolverende fondsen hulp en ondersteuning krijgen, maar kunnen ook ondersteund worden op het gebied van internationalisering en innovatievraagstukken.</p>
Afwegen deelname aan Transitiefonds Inwest	<p>Vanuit de MRA en Noord Holland Noord is een regionale ontwikkelmaatschappij en transitiefonds ontwikkeld; ROM Inwest. Gooi en Vechtstreek maakt al deel uit van ROM Utrecht maar kan wel participeren in het transitiefonds van ROM Inwest. Het Transitiefonds richt zich op het versnellen en opschalen van de ambities op het gebied van Energietransitie en Circulaire Economie, via bijdragen uit revolverende fondsen. Gemeenten kunnen financiële participatie afzonderlijk overwegen of er kan besloten worden tot deelname via de Regio.</p>
Digitalisering MKB	<p>Digitalisering draagt in veel gevallen bij aan het verdienvermogen van bedrijven. Een deel van de bedrijven, met name binnen het MKB, benut de mogelijkheden van digitalisering nog onvoldoende en zien dit soms eerder als een bedreiging. Er zijn bedrijven die wel willen digitaliseren, maar niet weten hoe. Voor een sterke regionale economie is het van belang dat deze bedrijven ook de kansen van digitalisering voldoende gaan benutten. Corona heeft eens te meer laten zien dat het van belang is dat bedrijven op dit gebied slagvaardig en wendbaar zijn.</p> <p>De regiogemeenten zetten daarom in op projecten waarbij de kennis over digitalisering bij MKB bedrijven vergroot wordt en waarbij individuele MKB bedrijven geadviseerd worden over de mogelijkheden van digitalisering en desgewenst aan de juiste ondersteunende partij gekoppeld worden. Via SPOT035 werken overheid, onderwijs, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen op dit gebied. Deze samenwerking wordt voortgezet.</p>
Een goed opgeleide bevolking	<p>Er is een mismatch tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt. Voor een toenemend aantal sectoren betekent dit dat werkprocessen stagneren met economische én maatschappelijke effecten. Een aantal maatschappelijke ambities (o.m. energietransitie, circulaire economie, digitalisering, innovatie in de zorgsector) dreigt hierdoor onhaalbaar te worden. Daarom wordt in samenwerking met het bedrijfsleven en kennisinstellingen een uitvoeringsprogramma Human Capital Agenda (HCA) opgesteld. Het programma sluit aan op zowel de Utrecht Talent Alliantie als het Convenant Leren en Ontwikkelen van de provincie Noord-Holland Het PFHO Werk en Participatie is primair verantwoordelijk voor de HCA. Bij de invulling en uitvoering van het programma wordt gemonitord welke koppelkansen er zijn vanuit economie. De gezamenlijke themasessies van PFHO Economie en Innovatie en het PFHO Werk en Inkomen die in 2021 zijn ingezet worden voortgezet. Hier kan de verbinding worden gelegd.</p>
Samenwerking op recreatie	<p>Toerisme en recreatie is een belangrijke economische sector in de Gooi en Vechtstreek. De regionale uitvoering van</p>

en toerisme

marketingactiviteiten en productontwikkeling is belegd bij [Visit Gooi&Vecht](#). Er vindt ook samenwerking plaats binnen de Metropoolregio Amsterdam en met Visit Utrecht Region (in verband met deelname gemeente Stichtse Vecht aan Visit Gooi & Vecht). Daarnaast vallen de ontwikkelingen en het beheer en onderhoud van de regionale recreatieve routenetwerken (varen, fietsen en wandelen) onder de werkzaamheden van Visit Gooi & Vecht. De resultaten van Visit Gooi&Vecht worden periodiek teruggekoppeld aan het PFHO Economie en Innovatie.

De regioconservator verbindt de culturele instellingen in de regio en is de drijvende kracht achter het Erfgoedfestival. De regioconservator werkt vanuit Singer Laren en wordt mede gefinancierd vanuit de Regio.